

holder sig noget i Skindet, vil dog en Del af Hensigten være opnaaet. Jeg er nu ikke saa ganske sikker paa, at det helt vil blive Tilfældet, at Bestemmelsen kun bringes i Anvendelse i de Kommuner, hvor Pensionatsvæsenet — i det foreliggende Tilfælde — uvæsenet — trives.

Naar jeg skal fremsætte en Kritik af Forslaget, rammer den ikke det Punkt, jeg her har nævnt, da denne Bestemmelse maa anses for en Forbedring. Jeg mener derimod, at Tidsfristerne er for korte, baade Fristen for Lovens Varighed og den Frist, som er givet Boligkommissionen. Ganske vist har Boligkommissionen selv ment, at den vilde kunne være færdig med et samlet Forslag til 1. Januar. Det maa vel forudsættes, at der er gjort betydelige Forarbejder. Hvis det ikke er Tilfældet, stiller jeg mig tvivlende overfor, at der allerede til 1. Januar eller, som den sidste Taler antydede, i December Maaned, skulde kunne foreligge Forslag, for det er en stor Sag, der her er Tale om. Men jeg haaber, at det skal kunne ske. Ogsaa Forlængelsen af Huslejelovens Varighed vil jeg anse for for kort, allerede af den Grund, at der i Befolkningen hersker Frygt for, at den gældende Huslejelov skal blive slappet, saa at Lejerne derved bliver prisgivet Vilkaarlighed i højere Grad, end de er det nu. Det, der gav det direkte Stød til Fremkomsten af Huslejelovgivningen, var vel nok det Raab, der udstødtes af Københavns Grundejerforening. Det er jo saa, at nogle Mennesker ikke kan tie stille med det, de ønsker; de kan ikke lade Forholdene raade og se at tage Tiden i Agt, men skal raabe højt op, og det var vistnok det, der gjorde, at Befolkningen blev alarmeret og Regeringen derfor blev nødsaget til at optage en Lovgivning om dette Spørgsmaal. Det viser sig ogsaa her, at naar Fællesforeningen af Grundejerforeninger i København og omliggende Kommuner skal udtale sig om denne Sag, er noget af det første, de siger, dette: Opsigelsesretten bør i videst muligt Omfang tilbagegives Ejeren. Alene et saadant Feltraab er alarmerende, synes jeg, og maa indgyde Lejerne en Frygt for, hvad der kunde komme, hvis der ikke bremses meget stærkt fra Lovgivningens Side. Det er mærkværdigt nok; om det er Temperamentet, der gør det, ved jeg ikke, men dette siges af Grundejerne i København og Omegn, medens Grundejerne i Provinsen udtaler sig ganske anderledes — ikke fordi jeg tror, de ønsker mindre end de andre, men de er lidt mere parlamentariske, lidt mere diplomatiske i deres Udtryksmaade; de er forsigtigere, rettere sagt, derfor taler de

ikke saa stærkt om Tingene, men de ønsker sikkert nok det samme som de i København.

Den højtærede Minister udtaler i Motiverne, han sagde det ogsaa ved Forelæggelsen her i Tinget, at det var hans Hensigt, inden han fremsatte Forslag til en endelig Lov, at pleje Forhandlinger med begge Parter. Jeg ønsker Ministeren Lykke til disse Forhandlinger. Det vil blive et omfattende Arbejde, vistnok ogsaa et strengt Arbejde, og jeg ønsker ham, som sagt, Lykke til, at det maa blive muligt for ham at faa Parterne forenet. For det er jo klart, at der skal være Ret og Rimelighed i alle Forhold, og det vil ogsaa fra Lejernes Side kunne erkendes, at der er Tilstande, som paavirker Husejerne saa stærkt, at der maa tages Hensyn til dem. Men der er Forskel paa, hvad der er ret og rimeligt, og hvad der ønskes af visse Mennesker, som kun ser ensidigt paa Sagen, og derfor tror jeg, det vil blive en noget vanskelig Forhandling; men jeg haaber, at jeg maatte tage fejl heri.

Selve Lovforslaget frembyder ganske vist stor Interesse, men efter Forhandlingen i det andet høje Tinger egentlig Nyheden, Duften gaaet af Lovforslaget, og jeg mener derfor, at Hovedinteressen samler sig om Motiverne til det. De indeholder, hvad der skal diskuteres i Fremtiden, og jeg har fundet disse Motiver og Bilagene til dem meget interessante. Jeg hæfter mig særlig ved en Skrivelse fra Boligkommissionen af 14. April 1920, hvor man omtaler de specielle Aarsager til de Forhold, der raader paa Boligbyggeriets Omraade, og man omtaler da særlig et Sted Organisation eller, som man udtrykker sig, Mangelen paa Organisation af Boligbyggeriet. Det har vi Socialdemokrater altid sagt. Den kapitalistiske Produktion er anarkisk. Den har ingen Organisation udover den enkelte Bedrift og den enkelte Virksomhed, men man producerer paa maa og faa uden Hensyn til, om det er samfundsnyttigt eller ikke. Derfor hilser jeg med Glæde disse Bemærkninger og den Del af Lovforslaget, der tager Sigte paa en Kontrol. Det er naturligt, at der ikke bør finde en uødvendig Fordyrelse af noget Arbejde Sted, og hvad der kan ske for at ramme en saadan uødvendig Fordyrelse, er kun af det gode. De, der beskæftiger sig med Arbejdet, skal selvfølgelig have deres gode Udkomme derved, men udover dette skulde det ikke være tilladeligt at foretage noget, der kan bidrage til at fordyre en Livsfornødenhed, som Boligen er for den almindelige Befolkning, og jeg hilser derfor med Glæde Bestemmelserne om Kontrol. Jeg vilde kun ønske, at den Op-